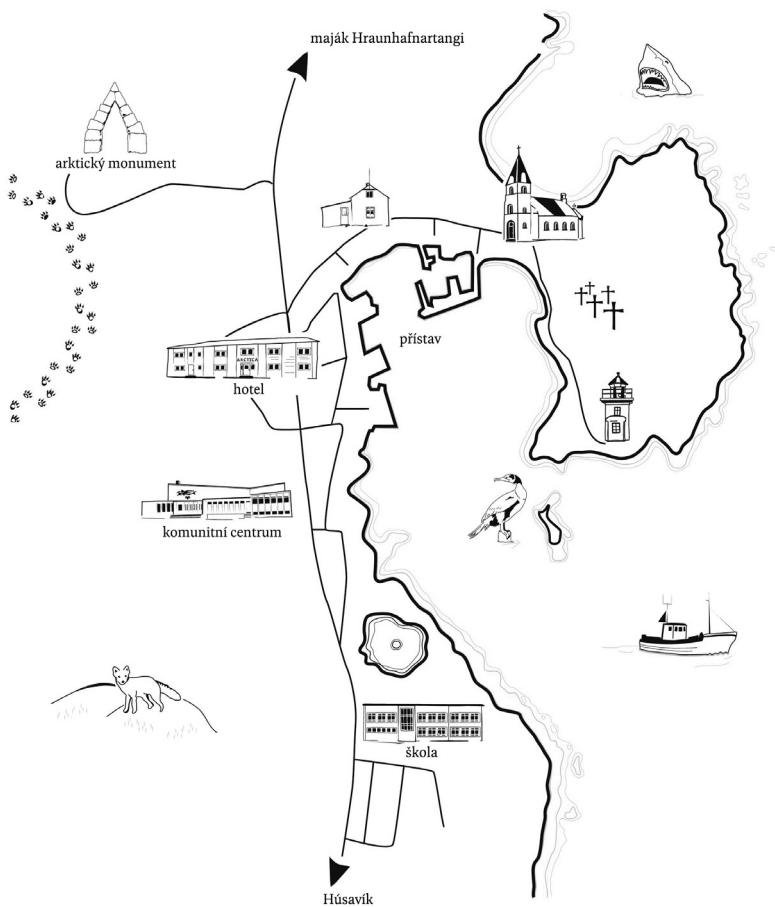

• R A U F A R H Ö F N •

Sníh

Kéž by tu se mnou byl dědeček. Vždycky věděl, co dělat. Klopýtal jsem po nekonečné pláni Melrakkaslétta, hladový, vyčerpaný, celý od krve, a přemýšlel jsem, co by asi dědeček udělal. Nejspíš by si nacpal dýmku a počkal by, až tu kaluž krve pomalu překryje sníh, s klidem by pozoroval dopadající vločky, aby se ujistil, že už ji nikdy nikdo nenajde.

Kdykoli se vyskytl nějaký problém, zapálil si dýmku, a jakmile nás zahalil nasládlý kouř, nic už nevypadalo tak zle. Možná by se dědeček rozhodl, že o tom nikomu neřekne. Šel by domů a víc by se tím nezabýval. Protože sníh je sníh a krev je krev. A když někdo beze stopy zmizí, je to především jeho problém. Před vchodem do našeho domku by si dědeček dýmku vyklepal o podrážku, žhavý popel by zhasl ve sněhu a tím by celá věc skončila.

Ale byl jsem tam nahoře úplně sám, dědeček teď žije sto třicet jedna kilometrů daleko a túru zasněženým vnitrozemím Melrakkaslétty už dávno nezvládne. Takže mi chyběl i kouř z jeho dýmky, a protože sněžilo a všechno kromě rudé kaluže se třpytilo bíle a nebylo slyšet jediný zvuk, připadal jsem si jako poslední člověk na celém světě. A když jste poslední člověk na celém světě, jste rádi, že to můžete někomu říct. Tak jsem to nakonec řekl, a začaly problémy.

Dědeček kdysi lovil zvěř a žraloky. Teď už ne. Obvykle sedává na čalouněné židli v pečovatelském domě v Húsavíku a celý den vyhlíží z okna – a přesto se nedívá, protože když se ho zeptám, na co se vlastně kouká, většinou neodpoví nebo jen zabručí a divně si mě přeměří, jako bych ho při něčem rušil. Většinu času má mrzutý výraz, koutky úst svěšené, rty semknuté, takže není vidět, že mu chybí čtyři zuby, nahoře, ty úplně vpředu. Teď už nikoho nepokouše. Jednou se mě zeptal,

co tady dělám, a to dost nevrle, načež jsem mu vysvětlil, že se jmenuju Kalmann a že jsem jeho vnuk a přijel jsem ho navštívit, ostatně jako každý týden. Takže klid. Ale dědeček se na mě podezřívavě podíval a znovu se otočil k oknu, celý nabručený. Nevěřil mi. Dál už jsem neříkal nic, protože dědeček koukal, jako by mu vzali dýmku, tak jsem byl radši zticha.

Jedna sestra mi radila, abych měl s dědečkem trpělivost, jako by byl malé uražené dítě. Musím mu prý všechno vysvětlovat pořád dokola, to že je úplně normální a takový už je život, a že někteří z těch, kdo měli to štěstí a dožili se vysokého věku, se v jistém smyslu opět stávají malými dětmi, kterým je třeba pomáhat při jídle, oblékání, zavazování tkaniček a tak dále. A někdo znovu potřebuje i pleny! Všechno prý běží pozpátku. Jako bumerang. Víím, co to je. To je dřevěná zbraň, která se hodí do vzduchu, prostě bumerang, a která pak obloukem letí zpátky a dovede člověku useknout hlavu, pokud si nedá setsakra pozor.

Říkal jsem si, jaké to asi bude, až i já budu jednou starý jako teď dědeček. O pokrocích se u mě totiž nikdy moc mluvit nedalo. Lidi mají za to, že se mi kolečka v hlavě točí pozpátku. To se stává. Nebo že jsem se zastavil na úrovni prvňáka. Aťsi. Nebo že mám v hlavě jen rybí polívku. Nebo že mám hlavu dutou jak bójku. Nebo že mám špatně propojené dráty. Nebo že mám IQ ovce. Přitom ovce by IQ test ani neudělala. „Utíkej, Forreste, utíkej!“ pokřikovali na mě v hodině tělocviku a prohýbali se smíchy. To je z filmu, jehož hrdina taky nemá všech pět pohromadě, zato umí rychle běhat a skvěle hraje ping-pong.

Neumím rychle běhat, neumím hrát ping-pong a dřív jsem ani nevěděl, co je to IQ. Dědeček to sice věděl, ale říkal, že je to jenom číslo, které rozděluje lidi na takové a makové, zkrátka jen metoda měření podobně jako čas nebo peníze, vynález kapitalismu, přitom že jsme ale všichni stejní, a pak už jsem nerozuměl vůbec ničemu a dědeček mi vysvětlil, že platí jen dnes, tady, teď a já, a to tady a s ním. A basta. Tomu jsem rozuměl. Zeptal se mě, co bych dělal, kdybych byl na moři

a stahovala se mračna. Odpověď byla jednoduchá: Co nejrychleji se vrátit do přístavu. Dál se mě zeptal, co bych si vzal na sebe, kdyby venku pršelo. Zase jasné jako facka: Oblečení do deště. Kdyby někdo spadl z koně a nehýbal se. Zase hračka: Přivolał bych pomoc. Dědeček byl s mými odpověďmi spokojený a řekl, že jsem duševně naprosto fit.

Vidím to úplně stejně.

Jen někdy prostě nechápu, o čem je řeč. To se stává. Pak radši neříkám nic. Stejně to nikam nevede. Protože nikdo nedokáže věci vysvětlit tak dobře jako dědeček.

Naštěstí jsem si pořídil počítač s připojením na internet a rázem vím mnohem víc než dřív. Protože internet ví všechno. Ví, kdy máš narozeniny a jestli jsi nezapomněl na narozeniny svojí mámy. Ví dokonce i to, kdy jsi byl naposledy na záchodě nebo kdy sis ho vyhonil. Tak to aspoň říkal Nói, můj nejlepší kamarád, když se stala ta věc s králem. Ale k čemu přesně došlo v mojí hlavě, to mi nikdo vysvětlit nedokázal. Doktorská fušeřina, vystihla to jednou moje máma, když ještě bydlela v Raufarhöfnu a tohle jí ujelo, nejspíš když jsem odpráskl Elínborginu kočku a rozporcoval ji, protože mě to naučil dědeček a já jsem se v tom chtěl procvičit. Máma se hrozně rozzuřila, protože si u ní Elínborg stěžovala a vyhrožovala, že půjde na policii, a když se máma vytočila, hned přešla od slov k činům. Třeba vynést koš. Otevřít víko popelnice, vyhodit smetí a víko zabouchnout, a zase otevřít a zase zabouchnout. Prásk!

Ale kdo si teď myslí, že mám v hlavě rybí polívku, protože jsem měl nelehké dětství, ten je na omylu. Dědeček převzal myšlení za mě. Dával na mě pozor. Ale to už je pryč.

Teď na mě dědeček zírá bezbarvýma, vodnatýma očima a nic si nepamatuje. A až tady jednou nebude, taky možná zmizím, a pak mě pohřbí s ním, stejně jako nejlepšího koně vikingského náčelníka. Tak to dřív dělávali vikingské, koně pohřbívali spolu s náčelníkem. Prostě k sobě patřili. A vikingský náčelník na něm mohl odjet přes Bifröst do Valhally. To pak udělalo dojem.